

Brede Welvaartsindicator (BWI+): monitoring voor Regio Deal Foodvalley

Robin Philips, Universiteit Utrecht

• **Achtergrond: project Brede Welvaartsindicator (BWI)**

- BWI(+): samenwerking tussen Universiteit Utrecht en RaboResearch
- Pionier in het Nederlandse landschap van onderzoek naar brede welvaart
  - Geen gebrek aan initiatieven in Nederland: Monitor Brede Welvaart door CBS, Brede Welvaart in Nederlandse Gemeenten door PBL, etc.
  - Maar ook veel regionale initiatieven: Groningen (Sociaal Planbureau Groningen), Friesland (Fries Sociaal Planbureau), Noord-Brabant (o.a. leerstoel 'brede welvaart in de regio'), etc.
- BWI: ontmoetingsplek voor wetenschappelijk onderzoek, maar ook beleid én publiek debat
  - Voor samen te zitten met onderzoekers rond brede welvaart: nationaal maar ook internationaal
  - Als input voor het publieke debat over brede welvaart
  - Ter ontwikkeling van een instrument om schaarse beleidsmiddelen optimaal in te zetten
- Twee concrete projecten:
  - Jaarlijkse rapportage: met BWI cijfers voor Nederland én haar regio's
  - Tweejaarlijkse rapportage: met BWI+ cijfers voor Regio Foodvalley en haar wijken

Rabobank

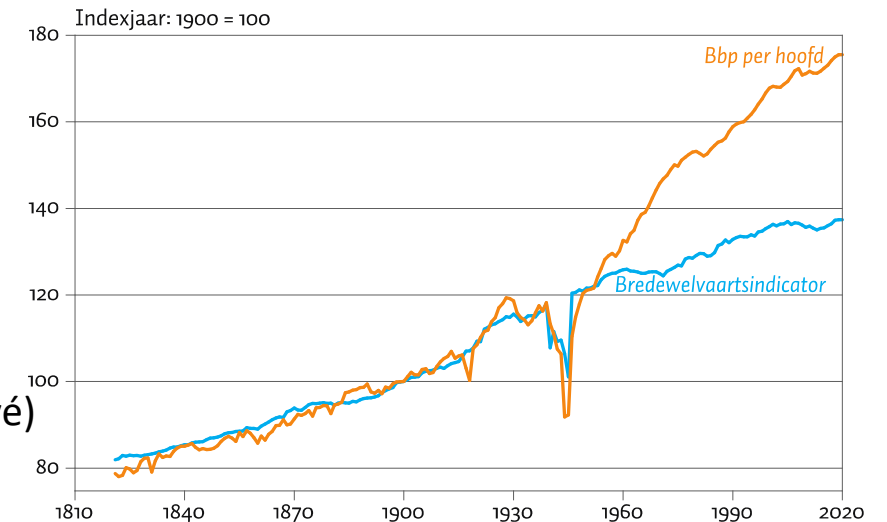
Universiteit Utrecht

- **Jaarlijkse rapporten van BWI voor Nederland**
- Brede welvaart in Nederland loopt in laatste decennia achter op economische groei
  - Economische groei krabbelde snel recht na financiële crisis van 2008
  - Brede welvaart bereikte in 2013 zijn dieptepunt, post-crisis herstel duurde lang
  - Laatste jaren steeg inkomen, terwijl andere welvaartsdimensies achteruit gingen
  - In lijn met evolutie op lange termijn: sinds jaren 1960 toenemende divergentie tussen economische groei en welvaartsgroei
- Actuele relevantie: welk herstel na coronacrisis?
  - Inkomens en banen zijn overeind gebleven - woontevredenheid, balans werk-privé en subjectief welzijn zijn erop achteruit gegaan
  - Maar welke effecten zijn voorlopig? En hoe trekken we dit opnieuw recht?
- Ondanks regionale convergentie in de laatste jaren, nog steeds sterke regionale verschillen in brede welvaart in Nederland
  - Met name, voor woontevredenheid (maar ook inkomen en balans werk-privé)
  - Dus: brede welvaart verhogen vergt ook een regionale blik...

Genormaliseerde indices van de BWI en het bruto binnenlands product per hoofd, 1820–2020 **FIGUUR 1**

• Brede Welvaartsindicator (BWI+) als monitor voor Regio Deal Foodvalley

- Doel van Regio Deal Foodvalley: de versnelling van de transitie naar een duurzaam en gezond voedselsysteem en daarmee de toename van brede welvaart in de regio Foodvalley

- Monitoring van doelstellingen Regio Deal Foodvalley op drie niveaus

- Output indicatoren: welke prestaties zijn geleverd ten aanzien van spoor 1 (projecten i.v.m. inzetten op duurzame landbouw), spoor 2 (projecten i.v.m. promoten gezonde voeding), spoor 3 (projecten i.v.m. versterken van kennis –en innovatiesysteem)?

- bv.: aantal agrarische bedrijven die meedoen

- Outcome indicatoren: welke effecten in de Regio Deal hadden deze interventies?

- bv.: gemeten verbetering van luchtkwaliteit en waterkwaliteit

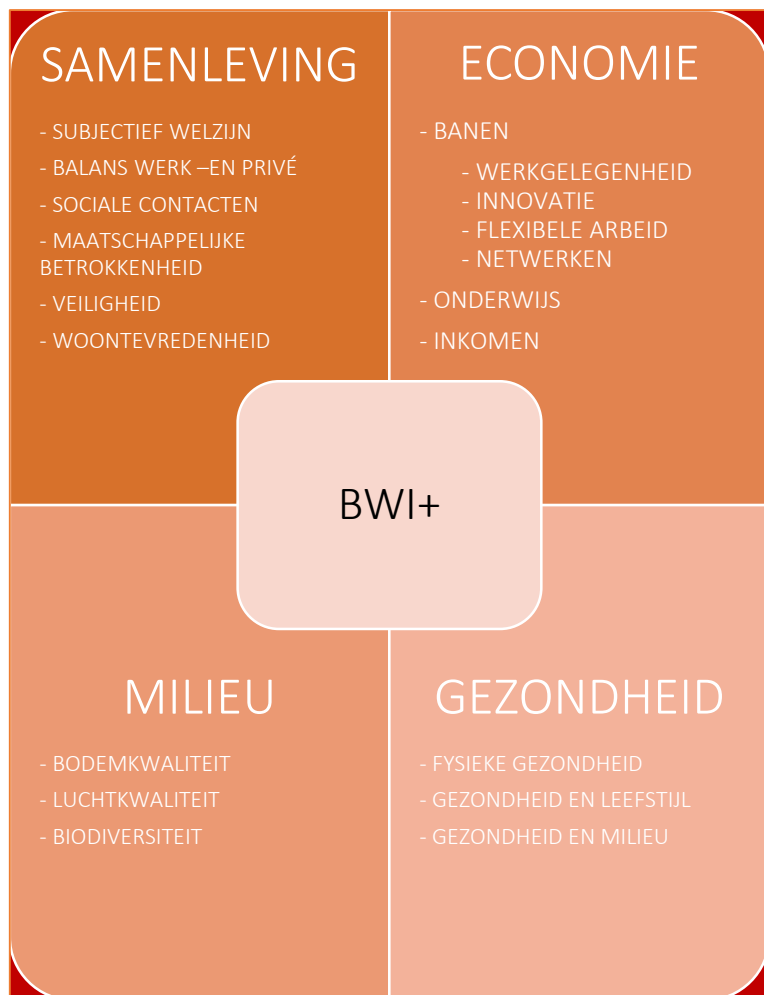
- **Impact indicatoren: welk effect hadden deze interventies integraal op brede welvaart in de regio?**

- bv.: emissies van fijnstof, stikstof en ammoniak in de regio

BWI+

Brede Welvaartsindicator (BWI+) voor Regio Deal Foodvalley

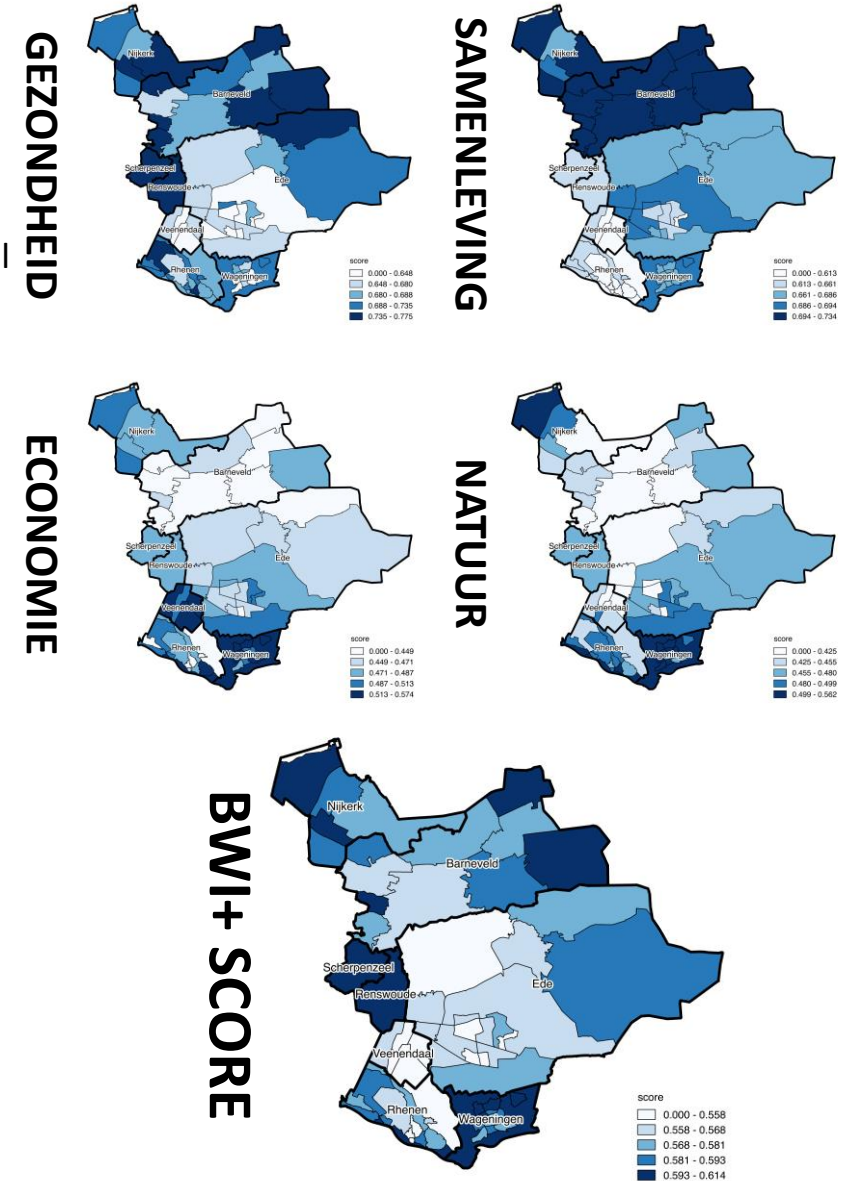
- **BWI+: één integraal meetinstrument, in lijn met de BWI methodologie**
  - Niet enkel een dashboard van indicatoren, maar ook één integrale indicator: evolutie doorheen de tijd, die vergelijkbaar is met andere indicatoren van economische groei
  - Niet survey data, maar veelal objectieve cijfers (a.d.h.v. functionings/capabilities approach)
  - Geen cherry-picking of willekeur aan indicatoren, maar duidelijk gedefiniërde welvaartsdimensies (a.d.h.v. framework OECD's *Better Life Initiative*)
  - Voor elke van deze welvaartsdimensies, schuiven we representatieve indicatoren naar voren (wat onderlinge trade-offs zichtbaar maakt)
- **Maar: toegesneden op de Regio Deal Foodvalley**
  - Welvaartsindicatoren worden gerapporteerd op vier welvaartsdimensies, om de interventies van de Regio Deal Foodvalley zichtbaar te maken
  - Welvaartsindicatoren worden gerapporteerd op lager schaalniveau, om verschil in impact tussen gemeenten en wijken in de regio zichtbaar te maken

- **BWI+ monitoring als kompas om schaarse beleidsmiddelen optimaal in te zetten**
  - Voor diagnose van beleid (ex ante):
hoe staat regio ervoor, vóór de invoering van beleid? **{ BWI+ start/nulmeting:
obv cijfers 2019, rapportage 2020**
  - Voor tussentijds meten van beleid (ex durante):
wat leren ons de voorlopige effecten, om bij te sturen? **{ BWI+ tussentijdse meting:
obv cijfers 2021, rapportage 2022**
  - Voor evaluatie van beleid (ex post):
hoe kan beleid beter worden ingezet in de toekomst? **{ BWI+ eindmeting:
obv cijfers 2023, rapportage 2024**

Brede Welvaartsindicator (BWI+) voor Regio Deal Foodvalley

• Resultaten BWI+ nulmeting/startmeting

- Hoe scoort de regio Foodvalley t.o.v. de rest van het land?
  - Relatief goed voor welvaartsdimensies gezondheid en samenleving
    - Gezondheid: relatief sterke score voor fysieke gezondheid en gezondheid-leefstijl
    - Samenleving: relatief sterke score voor maatschappelijke betrokkenheid en subjectief welzijn
  - Relatief minder goed voor welvaartsdimensies economie en natuur
    - Natuur: relatief zwakke score voor lucht –en bodemkwaliteit
    - Economie: relatief zwakke score voor gemiddeld inkomen
- Wat zijn de verschillen binnen de regio Foodvalley?
  - Sterke variatie op wijkniveau voor indicatoren m.b.t. luchtkwaliteit
  - Maar ook mbt gemiddeld inkomen en opleidingsniveau sterke verschillen tussen en binnen gemeenten
- Hoe kunnen we deze conclusies gebruiken t.b.v. Regio Deal Foodvalley?
  - Eén instrument om brede welvaart binnen de regio te meten
    - ... disciplineert de monitoring binnen een uniform, vergelijkbaar kader
    - ... maakt directe effecten op brede welvaart zichtbaar, maar ook neveneffecten en trade-offs
    - ... creeërt opportuniteiten voor bestuurlijke samenwerking

- **Uitdagingen voor vandaag/morgen/later:**
  - Uitgebreid en divers landschap voor onderzoek naar brede welvaart in Nederland
    - Voordeel: heel wat initiatieven, nationaal maar ook t.b.v. regio's of beleidsinitiatieven

- **Uitdagingen voor vandaag/morgen/later:**
  - Uitgebreid en divers landschap voor onderzoek naar brede welvaart in Nederland
    - Voordeel: heel wat initiatieven, nationaal maar ook t.b.v. regio's of beleidsinitiatieven
    - Nadeel: heel wat initiatieven, nationaal maar ook t.b.v. regio's of beleidsinitiatieven

- **Uitdagingen voor vandaag/morgen/later:**
  - Uitgebreid en divers landschap voor onderzoek naar brede welvaart in Nederland
    - Voordeel: heel wat initiatieven, nationaal maar ook t.b.v. regio's of beleidsinitiatieven
    - Nadeel: heel wat initiatieven, nationaal maar ook t.b.v. regio's of beleidsinitiatieven
  - Methodologisch: hoe kunnen we de maatstaven optimaliseren?
    - Debat over de theoretische uitgangspunten
      - Bijvoorbeeld: sommige maatstaven nemen "objectieve" cijfers als uitgangspunt, andere de subjectieve waardering van inwoners over deze maatstaven... Bv.: is veiligheidsbeleving of een veilige omgeving een doel?
    - Debat over de operationalisering adhv maatstaven/dimensies/indicatoren/...
      - Bijvoorbeeld: een dashboard of ook één integrale indicator? Welke dimensies? Welke indicatoren?
  - Organisatorisch: hoe kunnen we de verbinding tussen resultaten-beleid optimaliseren?
    - Debat over aansluiten van project-monitoring met brede welvaartsmonitoring
      - Bijvoorbeeld: bij Regio Deals, hoe kunnen we de monitoring van Regio Deals doen aansluiten op de monitoring van brede welvaart, en wat kunnen we uit deze vergelijking leren?
    - Debat over de rol van brede welvaartsmonitoring in de beleidscyclus
      - Waar "eindigt" de verantwoordelijkheid van brede welvaartsmonitoring en waar "begint" die van de beleidspraktijk, bestuurders, etc.?

Brede Welvaartsindicator (BWI+): monitoring voor Regio Deal Foodvalley

Meer info: <https://www.uu.nl/onderzoek/instituties-voor-open-samenlevingen/brede-welvaartsindicator>

Robin Philips, Universiteit Utrecht